

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIJ TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
HUZURIDAGI KASBIY TA‘LIM AGENTLIGI
KASBIY TA‘LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI**

**O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA‘LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG
KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN
AVTOMOBILLAR TUZILISHI FANIDAN MALAKA TEST SINIVI
TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

O‘RTA MAXSUS VA KASBIY TA’LIM TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN AVTOMOBILLAR TUZILISHI FANIDAN MALAKA TEST SINIVI TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

I. Maqsad

Mazkur test varianti tafsilotining maqsadi kasbiy ta’lim fanlarini bilish darajasini baholashning malaka toifalarini berish test tizimi doirasida ““B” va “C” toifadagi avtotransport vositalarining tuzilishi va ularga servis xizmat ko‘rsatish”, “B” toifadagi avtotransport vositalarining tuzilishi va ularga servis xizmat ko‘rsatish”, “Avtomobillar tuzilishi texnologiyasi”, “Avtomobil va dvigatel nazariyasi” maxsus fanlaridan talabgorlarining bilim darajasini aniqlash va sertifikatlash uchun qo‘llaniladigan test varianti formati (topshiriqlar soni, turi, vaqt me’yori), fan mazmuni tarkibi, kognitiv ko‘nikma darajalri, baholash mezonlari va talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo‘yiladigan talablarni belgilashdan iborat.

II. Me’yoriy asoslar

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentabrdagi “**Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta’lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida**”gi 572-sonli Qarori.

2. Fan dasturi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2025-yil 18-avgustdagi 47-q/q-sonli hamda Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligining 2025-yil 18-avgustdagi 40-q/q-sonli “Umumta’lim fanlarini kasbiy ta’lim yo‘nalishiga mos tanlov fanlari orqali o‘qitishni tashkil etish to‘g‘risidagi” qo‘shma qaroriga muvofiq joriy etilgan.

III. Baholash qamrovi: mazmun sohalari

Avtomobillar tuzilishi

1. Avtomobillarning tuzilishi.
2. Avtomobillarning dvigatellari
3. Avtomobillarda va elektromobillarda elektr energiyasining manbai va iste’molchilari .
4. Avtomobillar, elektromobillarning shassilari.

IV. Baholanadigan mazmun sohalar va konstruktlar

T/ r	Mazmun sohalar	Konstruktlar	Testlar soni
1	Avtomobillarning umumiy tuzilishi	Mavjud avtomobillar (avtomobillar va elektromobillar) klassifikatsiyasi tuzilishi, agregat, tizim, mexanizm, detallari to'grisidagi bilimlarni bilishi va amaliyotda qo'llay olish ko'nikmasiga ega bo'lishi lozim.	5 ta
2	Avtomobillarning dvigatellari	Mavjud avtomobillar (avtomobillar va elektromobillar) dvigatellarining tuzilishi, asosiy ko'rsatkichlari, mexanizmlari, tizimlari tuzilishi, ishlash prinsiplari, sozlanishlari to'grisidagi bilimlarni bilishi va amaliyotda qo'llay olish ko'nikmasiga ega bo'lishi lozim.	17ta
3	Avtomobillarda va elektromobillarda elektr energiyasining manbai va iste'molchilari	Mavjud avtomobillar (avtomobillar va elektromobillar) da elektr energiyasi manbai va iste'molchilari ining tuzilishi, asosiy ko'rsatkichlari, mexanizm va tizimlari tuzilishini, ishlash prinsiplari, sozlanishlarini bilishi kerak	7ta
4	Avtomobil shassilari.	Mavjud avtomobillar (avtomobillar va elektromobillar) shassining tuzilishi, asosiy ko'rsatkichlari, mexanizm va tizimlari tuzilishini, ishlash prinsiplari, sozlanishlarini bilishi kerak.	12ta

IV. Baholanadigan kognitiv ko'nikmalar va taqsimoti

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Ulushi (%)
1.	Bilish	Fanga doir nazariy ma'lumotni, atama va qoidalarni eslab qolish, tushunish, nazariy jihatdan tahlil qila olish	20 %
2.	Qo'llash	O'zlashtirgan nazariy bilim va tushunchalarni yangi kontekstlarda (ta'limiy, muammoli vaziyat va pedagogik-psixologik holatlarda) ishlata olish	60 %

3.	Mulohaza qilish	Muayyan faktlar, dalillar va normalarni mantiqiy bog‘liq tarzda tahlil qilib, jarayonlarning ketmaketligini farqlab, vaziyatni analiz qilib, xulosalar chiqara olish	20 %
----	------------------------	--	------

V. Test turlari va taqsimoti

T/r	Test turi	Izohi
1.	Y1	To‘rtta variantdan bittasi to‘g‘ri bo‘lgan muqobil javobli yopiq test
2.	Y2	Tartiblangan bir nechta javoblardan to‘g‘rilarini topishni talab qiladigan muqobil javobli yopiq test
3.	Y3	Moslashtirishni talab qiladigan yopiq test
4.	Y4	Gap yoki jarayonlarni to‘g‘ri ketma-ketlikda joylashtirish talab etiladigan yopiq test

VI. Baholash mezonlari va ajratilgan vaqt

Test Topshiriqlari umumiy 80 ball bilan baholanadi.

Har bir to‘g‘ri javob 2 ball, noto‘g‘ri javob esa 0 ball bilan baholanadi.

Test topshirig‘ini bajarish uchun 80 daqiqa vaqt me‘yori belgilanadi.

VIII. Imtihon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki elektron eslatmalardan foydalanish qat’iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko‘chirish, yordam so‘rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

IX. Tavsiya etilgan adabiyotlar

1. R.Tillaxo‘jaev, A.Madjitov Avtomobil elektr va elektron jihozlari tuzilishi, ularga texnik xizmat ko‘rsatish va ta‘mirlash Turon Biznes Markazi 2023-yil
2. U.G‘aybullaev Avtomobillarning elektr va elektron jihozlar Shafolat Nur Fayz 2023-yil
3. Magdiev Sh.P. Avtomobil yurish qismlariga texnik xizmat ko‘rsatish va ta‘mirlash Turon Biznes Markazi 2023-yil
4. J.Kulmuxamedov “Avtomobillarni tuzilishi”, ‘Excellent Polygraphy’ Toshkent-2021 yil.

5. J.Kulmuxamedov va boshqalar “Avtomobillarni tuzilishi, avtomobil dvigatellariga servis xizmat ko‘rsatish va ta‘mirlash”, “Turon nashriyoti” Toshkent2021 yil.

6. J.Kulmuxamedov va boshqalar “Avtomobillarni tuzilishi, ularga servis xizmat ko‘rsatish va ta‘mirlash”, “Turon nashriyoti” Toshkent-2021 yil.

7. Sh.Magdiev, Avtomobillar tuzilishi, avtomobil uzatmalar qutisiga servis xizmat ko‘rsatish va ta‘mirlash “Turon nashriyoti” Toshkent-2021 yil

8. D.I. Xoshimov, G‘.N.Maxmudov “Yengil avtomobillarning tuzilishi”, “Avtomsan” Toshkent-2019 yil.

9. A.Muxitdinov, J.Qulmuxamedov “Transport vositalarining tuzilishi”, “Ta‘lim nashriyoti” Toshkent-2019 yil.

10. O..Salimov , J.Kulmuxamedov “Avtomobillarni tuzilishi, texnik xizmat ko‘rsatish va ta‘mirlash”, “Ilm Ziyo” Toshkent-2016 yil.

11. A.Muxitdinov, V.Sattivaldiyev, Sh.Xakimov “Transport vositalarining tuzilishi”, “Ta‘lim nashriyoti” Toshkent-2014 yil.

12. D.I.Xoshimov “GM-Uzbekistan avtomobillarning konstruksiyasi”, “Avtomsan” Toshkent-2017 yil.

13. 13.Y.I Borovskix. Avtomobillarni tuzilishi, texnik xizmat ko‘rsatish va ta‘mirlash”, “Talqin” Toshkent-2008yil.

14. Sh. P. Magdiyev.Avtomobillarga texnik xizmat ko‘rsatish va ta‘mirlash. TOSHKENT – 2024

15. A.N.Umurzoqov , Avtomobillar tuzilishi va ularga texnik xizmat ko‘rsatish ,ta‘mirlash , Toshkent-2012 yil

16. J.Kulmuxamedov va boshqalar “B va C toifadagi avtotranspot vositalarining tuzilishi, ularga servis xizmat ko‘rsatish ”, Toshkent-2021 yil.

17. Sh.Magdiev, Avtomobillar tuzilishi, avtomobil va dvigatellarga texnik xizmat ko‘rsatish , ta‘mirlash. Toshkent-“Ilm ziyo “-2006 yil

18. G‘.N.Mahmudov. Avtotransport vositalariningelektr jihozlari. Toshkent-“Ilm ziyo “-2014 yil

*Eslatma: test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to‘g‘ridan - to‘g‘ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko‘rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko‘ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.